

Проектування в змісті базової технологічної освіти визначається як створення задуму, визначення параметрів модельованого об'єкта чи процесу в поєднанні зі способами його створення.

Технологія на адаптаційному циклі навчання розглядається як наука про майстерність, творча перетворювальна діяльність людини, сукупність способів і засобів перетворення інформації, енергії та матеріалів у продукт за визначеною послідовністю.

НАУКОВА ОСНОВА РОЗРОБЛЕННЯ МЕТОДИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В ГІМНАЗІЇ

А.М. Тарара,

*кандидат фізико-математичних наук,
старший науковий співробітник, доцент,*

Розроблення методики реалізації змісту технологічної освіти в гімназії ґрунтується на відомих наукових *підходах*: *компетентнісному, діяльнісному, особистісно орієнтованому*. Для забезпечення послідовності, логічності й системності в навчанні учнів гімназії та ліцею, сприяння правильному вибору учнями 9-го класу спецкурсів для профільного навчання у старших класах визначено та обґрунтовано наступну складову наукової основи: наявність логічного взаємозв'язку у методиці навчання учнів гімназії і ліцею. Зазначене одночасно є *психолого-педагогічною й методичною вимогою* реалізації змісту технологічної освіти в гімназії. Відповідно до визначеного взаємозв'язку, в процесі розроблення методики реалізації змісту слід дотримуватися таких *принципів дидактики*: «*послідовність*», «*наступність*», «*системність*». При цьому, методика навчання учнів гімназії має бути більш простою (ніж у ліцеї), тобто, відповідати дидактичним *принципам*: «*врахування вікових особливостей учнів*», «*природовідповідності*», «*диференціації*».

Змістове наповнення 1-го напряму технологічної освіти в новому державному стандарті базової середньої освіти, згаданих вище посібників передбачає технічну творчість учнів у процесі проектно-технологічної діяльності. Тому під час розроблення методики реалізації змісту слід враховувати *принцип «творчості»*. Технічна творчість учнів базується на практичній необхідності проєктованого учнями виробу, а тому методика навчання учнів поетапному створенню виробів від ідеї до її реалізації у готовому продукті має відповідати *принципам*: «*зв'язку навчання з практикою*», «*наочності*», «*варіативності*» та ін. Складовою наукової основи розроблення методики реалізації змісту мають також бути основні положення (принципи) психології технічної творчості. Зокрема, у процесі розроблення методики реалізації змісту слід враховувати психологічні особливості діяльності людини. До таких особливостей слід віднести: наявність інертності мислення людини у процесі вирішення творчих технічних задач, підсвідоме мислення людини (інтуїція), здатність людини до асоціативного мислення (використання різного типу асоціацій) тощо. Важливого значення у

процесі реалізації змісту технологічної освіти в гімназії вчитель має приділяти ігровому виду навчання – ігровим рольовим іграм. Тому, наступною складовою наукової основи має бути *принцип «командно-ігрового навчання»*. Особливості використання у навчальному процесі ігрового навчання, методично правильної його організації вчителем ми відносимо також до *психолого-педагогічних й методичних вимог (умов) реалізації змісту*. Складовою наукової основи для розроблення методики реалізації змісту техніко–технологічного та інженерно–технічного спрямування мають бути також *специфічні методичні підходи, інноваційні ідеї та способи технічної творчості*.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ПРИНЦИПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗМІСТУ АДАПТАЦІЙНОГО ЦИКЛУ БАЗОВОЇ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В ГІМНАЗІЇ

Т.С. Мачача,
кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник

Зміст адаптаційного циклу базової технологічної освіти реалізовується в процесі вивчення навчального предмета «Технології» в 5-6 класах. Нами пропонуються методичні *принципи реалізації змісту адаптаційного циклу базової технологічної освіти в гімназії* як основні положення параметрів процесу навчання цього предмета, відображення його специфіки:

- *суб'єкт-суб'єктна взаємодія вчителя й учнів* передбачає створення кожним учнем персональних освітніх продуктів (виробів, послуг, проєктів тощо) на основі власних ідей та досвіду, звернення їх з культурними аналогами;

- *наближення навчання до реального життя учнів, соціокультурного середовища школи* відбувається на основі врахування потреб і досвіду учнів, узгодження інтересів – власних і соціальних, спільного визначення мети навчання та критеріїв досягнення очікуваних результатів;

- *забезпечення академічної свободи вчителя* полягає у виборі технологій обробки матеріалів, об'єктів проєктування і виготовлення, а також форм, методів і засобів інтерактивного навчання з реалізації творчого потенціалу учнів у проєктно-технологічній діяльності;

- *розширення медіапростору учасників освітнього процесу* визначає необхідність роботи з медіаресурсами, створення медіапродуктів, використання цифрових засобів навчання, а також поступовий перехід від класно-урочної системи навчання до змішаного проєктно-технологічного навчання (очного та дистанційного (онлайн і офлайн));

- *компетентнісно орієнтоване навчання технологій* ґрунтується на основі розв'язання системи проблемних завдань, які сприяють створенню учнями власних освітніх продуктів, усвідомленому формуванню способів проєктно-технологічної діяльності;